

نگاه

ادغام سازمان محیط زیست؛

فرصت یا تهدید؟

زهرا یزدانی، کارشناس ارشد برنامه‌ریزی، مدیریت و آموزش محیط زیست؛ علم محیط زیست به بخشی جدایی‌ناپذیر از زندگی ما تبدیل شده و در هر جای ایران و جهان که باشیم، شرایط زندگی به گونه‌ای است که خواه‌ناخواه، روزانه با موضوعات محیط زیست مواجه می‌شویم. به بیان دیگر، گریزی از مسئله محیط زیست نیست و توجه به آن، به ضرورتی در زندگی ما بدل شده است. چه بدانیم و چه ندانیم، چه بخواهیم و چه نخواهیم، همین که در شهر قدم می‌زنیم و گرمایی را احساس می‌کنیم که در این زمان از سال بی‌سابقه بوده، یعنی با یک مسئله محیط‌زیستی در سطح جهانی روبه‌رو هستیم. وقتی گردیدرهای باد در محل زندگی‌مان به دلیل ساخت ساختمان‌های بلندمرتبه مسدود شده‌اند، باز هم با یک پدیده محیط‌زیستی مواجهیم؛ زمانی که به روستا می‌روسیم و می‌بینیم تعداد گنجشک‌ها کم شده، درحالی‌که جمعیت عقرب‌ها و خرچاکی‌ها افزایش یافته و می‌شنویم که مثلاً در این روستا پیش‌ازاین هرگز عقرب دیده نمی‌شده، بی‌درنگ متوجه تغییری در اکوسیستم می‌شویم؛ شاید ناشی از سم‌پاشی‌های گسترده و با پهپاد در مزارع با استفاده از ترکیبات شیمیایی قوی، یا وقتی در خبرها می‌خوانیم امروز استان‌های فلان و بهمان به دلیل گردوغبار تعطیل هستند، یا شهرهایی به دلیل گرمای بی‌سابقه ناچار به تعطیلی‌شده‌اند –البته در ایران به دلایلی این اتفاق کمتر می‌افتد- در همه این موارد با مسائلی کاملاً محیط‌زیستی روبه‌رو هستیم. اینها مسائلی بسیار مهم، پیچیده، چندبعدی و میان‌رشته‌ای هستند که حل آنها نیازمند همکاری، هماهنگی و مشارکت گسترده میان همه نهادهای اجرایی و حاکمیتی است. گاهی حتی حکمرانی‌های خوب، علم‌محور، شفاف، مشارکت‌جو، پاسخ‌گو و مسئولیت‌پذیر که از ثبات اقتصادی نیز برخوردارند، در مواجهه با چالش‌های زیست‌محیطی با دشواری‌های جدی روبه‌رو هستند. حال تصور کنید در شرایط اقتصادی فعلی کشور ما، با مسائل و مشکلات پیوسته و گاه ریشه‌داری که دهه‌هاست گریبان‌گیرمان شده، حل چنین چالش‌هایی اگر نگوییم غیرممکن، دست‌کم بسیار دشوار و دور از دسترس است. دلایل موفق‌نشدن در حل این مسائل بسیار متعدد و متنوع‌اند، اما از نگاه من که نزدیک به سه دهه در حوزه محیط زیست که بیشتر هم در سازمان حفاظت محیط زیست به عنوان متولی اصلی این حوزه فعالیت داشته‌ام، یکی از مهم‌ترین چالش‌ها به جایگاه ساختاری این سازمان در بدنه دولت بازمی‌گردد. سازمان حفاظت محیط زیست در ایران زیر نظر ریاست‌جمهوری فعالیت می‌کند و ریاست آن در جایگاه معاون رئیس‌جمهور قرار دارد. درحالی‌که دولت به عنوان قوه مجریه، وظیفه تأمین خوراک، آب بهداشت، سوخت و رفاه عمومی را برعهده دارد، تأمین این نیازها گاه در تعارض جدی با ملاحظات محیط‌زیستی قرار می‌گیرند. این تعارض منافع با دیگر بخش‌های دولتی، تحت فشارهای سیاسی و اقتصادی، در تصمیم‌گیری‌ها خود را به‌وضوح نشان می‌دهد. در چنین ساختاری، واقعیت آن است که چندان تفاوتی ندارد رئیس یا معاون سازمان چه کسی باشد؛ چراکه در نهایت، نقش سازمان محیط زیست به پیگیری‌های محدود، محدود، هشدار درباره تخریب‌ها و اقلب تلاش برای کاهش اثرات آنها محدود می‌شود و نه پیشگیری یا توقف آنها. این روزها که بحث تشکیل وزارت آب و محیط زیست مطرح است، در ابتدا ممکن است موضوعی خوش‌حال‌کننده به نظر برسد، به‌ویژه آنکه نقطه ضعف و چالش بزرگ ایران، موضوع کم‌آبی و آثار ناشی از آن است و بحران آب، یکی از مسائل بسیار جدی و مخاطره‌آمیز کشور به شمار می‌آید. اما آیا با ساختار کنونی سازمان محیط زیست، ساختار فعلی بخش آب کشور و چارچوب‌های حکمرانی موجود، این ادعا منجر به تحولی واقعی و راه‌حلی کارشناسی برای مشکلات زیست‌محیطی کشور خواهد شد؟ این پرسشی است که هنوز پاسخخی روشن و قطعی برای آن وجود ندارد. آنچه کمابیش شنیده می‌شود، این است که برخی خوش‌بین هستند و امید دارند که این ترکیب و ادغام بخشی از وزارت نیرو و سازمان محیط زیست، از نظر اقتصادی به نفع بدنه کارشناسی محیط زیست خواهد بود. این نظر به‌ظاهر منطقی و درست می‌آید، اما سؤال این است که آیا در درازمدت این ادغام به نفع محیط زیست کشور هم خواهد بود یا نه؟ من همواره از طرفداران تشکیل وزارت آمایش سرزمین در کشور بوده‌ام و معتقدم ایجاد چنین وزارتخانه‌ای در یک برنامه زمانی بلندمدت و با ترکیب بخش‌های مختلف از وزارتخانه‌های مرتبط مانند نیرو، راه، سازمان منابع طبیعی، سازمان محیط زیست، سازمان زمین‌شناسی و... به نفع کشور خواهد بود. اما سازمان یا وزارتخانه‌ای که در شرایط فعلی کشور مطرح شده، مشخص نیست آیا برشی از برنامه‌ای بلندمدت هست یا صرفاً محدود به همین تغییر اعلام‌شده خواهد بود؟ با توجه به سطح مطالبات و دغدغه‌های نمایندگان مجلس و شرایط کلی کشور، این اقدام درحال‌حاضر نمی‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای کشور باشد.

با توجه به اینکه عمده وظایف سازمان نظارتی هستند، شاید در این شرایط بهتر باشد گزینه‌هایی مانند قرارگرفتن سازمان حفاظت محیط زیست به عنوان یک نهاد نظارتی مستقل زیر نظر قوه قضائیه بررسی شود.

زینب رحیمی؛ کارکنان سازمان منابع طبیعی با همه فشارها و تهدیدها، خواستار محاکمه و عزل مدیران نجومی‌بگیر این سازمان شدند. چند روزی است که فیش‌های حقوقی تعدادی از مدیران ارشد سازمان منابع طبیعی و آب‌بخرداری کشور در فضای مجازی دست به دست می‌شود؛ موضوع جنجال‌برانگیزی که با تهدید و تحت فشار گذاشتن برخی پرسنل منابع طبیعی پیچیده‌تر شده و حالا پلیس فتا و دادسرای عمومی و انقلاب ساری هم به میان آمده است. در میان فیش‌های حقوقی منتشرشده بیشترین عدد برای علی تیموری، رئیس سازمان منابع طبیعی و آب‌بخرداری با مبلغ ۲۸۶ میلیون تومان است. همچنین فیش حقوقی مدیری با نام اختصاری ف.ب در اسفندماه ۱۴۰۳ یعنی همین سه ماه پیش ۱۶۵ میلیون تومان ثبت شده. با فیش حقوقی مدیر دیگری که در معاونت برنامه‌ریزی و توسعه مدیریت سازمان منابع طبیعی مشغول به کار است، نشان می‌دهد که او در اسفند ۱۴۰۳ به طور خالص ۲۳۰ میلیون تومان حقوق گرفته است.

حقوق ۱۵تا۱۰۵میلیونی کارکنان

انتشار فیش‌های حقوقی چندصدمیلیونی باعث اعتراض و ناراضیاتی شدید پرسنل سازمان منابع طبیعی به ویژه جنگل‌بانان و کارشناسان این سازمان شده است. در روزهای گذشته کارزاری اینترنتی با موضوع «درخواست رسیدگی به فیش‌های نجومی مسئولین منابع طبیعی و اصلاح حقوق جنگل‌بانان»، راه‌اندازی شده و بیش از پنج هزار نفر از کارکنان سازمان منابع طبیعی، کنشگران و فعالان محیط زیست و همچنین سایر شهروندان ایرانی با امضای آن خواستار محاکمه و عزل مدیران خاطی در سازمان منابع طبیعی شدند. در متن این کارزار که خطاب به مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهوری نوشته شده، با اشاره به حقوق ناکافی بیشتر کارکنان سازمان منابع طبیعی، آمده است: «جنگل‌بانان و نیروهای منابع طبیعی با وظیفه سنگین حاکمیتی در حفاظت و صیانت از حدود ۸۳ درصد از مساحت کشور، مظلوم‌ترین قشر کارمندان ایران هستند و با میانگین حقوق ۱۰ تا ۱۵ میلیون تومان سال‌هاست که درخواست اصلاح حقوق و مزایایشان را دارند؛ مبالغ ناچیزی که حتی پاسخ‌گوی حداقل نیازهای اولیه زندگی هم نیست و با وظیفه سنگین حاکمیتی آنها در حفاظت از منابع طبیعی کشور و مبارزه با متصرفان و قاچاقچیان، همخوانی ندارد. در اسفندماه ۱۴۰۳ در دولت شما، حتی همان مزایای اندک‌شان هم کاهش پیدا کرد». بعد از انتشار فیش‌های حقوقی چندصدمیلیونی، علی تیموری، رئیس سازمان منابع طبیعی و آب‌بخرداری ایران، در نامه‌ای خطاب به امید سحرخیز، معاون زیربنایی، تولید و اقتصادی بازرس ویژه رئیس‌جمهور ادعا کرد که همه کارکنان سازمان منابع طبیعی در اسفند ۱۴۰۳، ۱۲۰ میلیون تومان دریافت کرده‌اند. او همچنین مدعی شده که برای همه پرسنل سازمان منابع طبیعی حداکثر سقف پرداخت حقوق و مزایای مستمر و غیرمستمر که مبلغ ۷۰ میلیون تومان است، رعایت و پرداخت شده است. تیموری در این نامه که در ۲۲ اردیبهشت‌ماه امسال (۱۴۰۴) با موضوع «پرداختی حقوق و مزایا به پرسنل منابع طبیعی و آب‌بخرداری کشور» خطاب به بازرس ویژه رئیس‌جمهور نوشته، ادعا کرده که این افزایش حقوق فقط محدود به ماه‌های اسفند ۱۴۰۳ و فروردین ۱۴۰۴ بوده و اینها معوقات و اضافه‌کاری است که برای «همه» پرسنل سازمان منابع طبیعی واریز شده است.

ادعای سازمان: حقوق ۱۲۰ میلیون تومانی نداریم

این ادعاهای تیموری هیچ نزدیکی ای با واقعیت ندارد. بررسی «شرق» و مشاهده فیش‌های حقوقی تعدادی از پرسنل سازمان منابع طبیعی، ادعاهای تیموری را تأیید نمی‌کند. کارشناسان و جنگل‌بانان سازمان منابع طبیعی در همان اسفند ۱۴۰۳، بین ۱۳ تا ۱۵ میلیون تومان حقوق و مزایا گرفته‌اند که این رقم با در نظر گرفتن حق مأموریت و اضافه‌کاری آنهاست. کارکنان سازمان منابع طبیعی و جنگل‌بانان ادعای رئیس این سازمان مبنی بر دریافت ۱۲۰ میلیون تومان یا ۷۰ میلیون تومان در اسفند ۱۴۰۳ را به‌هیچ‌وجه تأیید نمی‌کنند. همچنین علی تیموری، رئیس سازمان منابع طبیعی و آب‌بخرداری ایران، در نامه‌ای به بازرس ویژه رئیس‌جمهوری ادعا کرده که موضوع پرداخت حقوق و مزایا به پرسنل این سازمان، توسط دستگاه‌های نظارتی از جمله دیوان محاسبات و سازمان بازرسی کشور بررسی شده است. اما باید بدانید که ادعاهای تیموری و موضوع قانونی‌بودن حقوق‌های ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلیون تومانی مورد تأیید دیوان محاسبات کشور قرار نگرفته است. دیوان محاسبات، حقوق دریافت‌شده توسط رئیس سازمان منابع طبیعی، معاون برنامه‌ریزی و مدیرکل حوزه ریاست و مدیر بازرسی و ارزیابی عملکرد سازمان منابع طبیعی را در اسفندماه ۱۴۰۳ بررسی کرده است. جمع‌بندی دیوان حاکی از آن است که در پرداخت‌های انجام‌شده به این افراد، سقف موضوع بند «پ» تبصره ۱۵ قانون بودجه سال ۱۴۰۳ احراز نشده است.

قانون بودجه سال ۱۴۰۳ چه می‌گوید؟

دقت داشته باشیم که براساس بند «پ» قانون بودجه سال ۱۴۰۳، سقف خالص پرداختی متوسط

گزارش «شرق» از اعتراض کارکنان سازمان منابع طبیعی کشور به درآمدهای نجومی مدیران

حقوق‌های ۱۹۸ تا ۲۸۶میلیونی

کارکنان خواستار محاکمه و عزل مدیران نجومی‌بگیر شدند

ماهانه در سال از محل حقوق و مزایای مستمر و غیرمستمر

و سایر پرداختی‌ها از هر محل و تحت هر عنوان در سال ۱۴۰۳ به گروه‌های مختلف حقوق‌بگیر، به میزان هفت برابر حداقل حکم کارگزینی است. پرداخت مزایاد بر این مبلغ تحت هر عنوان و از هر محل به کارکنان کشوری و لشکری ممنوع است، بنابراین در حقوق دریافتی مدیران نجومی‌بگیر سازمان منابع طبیعی این سقف قانونی رعایت نشده است.

واریز غیرقانونی به اسم خدمات رفاهی

دیوان محاسبات پس از بررسی فیش حقوقی سه نفر از مدیران ارشد سازمان منابع طبیعی تأکید کرده، با توجه به ماده ۶ ضوابط اجرایی قانون بودجه سال ۱۴۰۳ حداکثر تا یک ماه حقوق و مزایای مندرج در احکام کارگزینی قابل پرداخت است در حالی که سازمان منابع طبیعی با تغییر عنوان پرداخت پاداش به خدمات رفاهی، در سه مرحله، پایه حکم و بعضاً بیشتر از پایه حکم را پرداخت کرده است. حتی براساس بررسی دیوان محاسبات، محل تأمین اعتبار خدمات

رفاهی احراز نشده است. دیوان محاسبات در نامه‌ای به تاریخ فروردین ۱۴۰۴ از «حسین پیش‌قدم»،

معاون برنامه‌ریزی و توسعه مدیریت سازمان منابع طبیعی کشور، خواسته که دلایل قانونی پرداخت‌های انجام‌شده را به طور مستند و همراه با مدارک ارائه کند. خواسان باشد که خود این مدیر جزء حقوق‌بگیران نجومی سازمان منابع طبیعی است، او که از اسفند ۱۴۰۳ به عنوان معاون رئیس سازمان منابع طبیعی انتخاب شده، در پایان یک ماه کاری توانست ۲۳۰ میلیون تومان حقوق بگیرد و همین موضوع باید توسط سازمان بازرسی رسیدگی شود.

ادعای رئیس سازمان واقعیت ندارد

افزون بر این موارد، دیگر ادعای پرمناقشه علی تیموری، رئیس سازمان منابع طبیعی، آن است که

میانگین حقوق و مزایا، اضافه‌کاری و کمک‌های رفاهی نقدی و غیرنقدی پرداختی به هریک از کارکنان

و مدیران سازمان منابع طبیعی در طول سال به صورت ناخالصی ۳۶ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان و به

صورت خالصی ۲۶ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان است. گفت‌وگو با تعدادی از پرسنل سازمان منابع طبیعی

به‌هیچ‌وجه تأییدکننده این ادعاهای علی تیموری نیست. در اسفند ۱۴۰۳ که رئیس سازمان منابع

طبیعی ۲۸۶ میلیون حقوق و مزایا گرفت، تعدادی از کارشناسان همین سازمان با مدرک تحصیلی

دکتر و درحالی‌که در استخدام رسمی سازمان هستند، بین ۱۳ تا ۱۴ میلیون تومان حقوق و مزایا

دریافت کردند. در نتیجه ادعای دریافت حقوق ۲۶ میلیون تومان توسط همه کارکنان ادعایی از اساس

بی‌پایه است.

خشم و بی‌اعتمادی نیروهای سازمان منابع طبیعی

امضاکندگنان کارزار اعتراضی به حقوق‌های نجومی تعدادی از مدیران منابع طبیعی، از مسعود پزشکیان درخواست کردند که مدیران خاطی را عزل و دستور رفع تبعیض در حقوق و مزایای جنگل‌بانان و سایر نیروهای وظیفه‌شناس منابع طبیعی را بدهد. در متن کارزار این‌طور نوشته شده است: «با انتشار فیش‌های نجومی و متعارف رئیس سازمان منابع طبیعی علی تیموری با مبلغ ۲۸۶ میلیون تومان، حسین پیش‌قدم معاون برنامه‌ریزی ۲۳۲ میلیون تومان، کریم احمدی‌صومعه معادل ۱۹۸ میلیون تومان، فریبرز بازیار ۱۷۸ میلیون تومان، عباس سمیعی ۱۸۶ میلیون تومان و... آن هم فقط در یک فیش، خشم، ناراضیاتی و بی‌اعتمادی نیروهای وظیفه‌شناس منابع طبیعی و آحاد مردم را نسبت به این تبعیض و بی‌عدالتی برانگیخته است. این فیش‌های نجومی در حالی صادر شده بود که در همان ماه، مزایای جنگل‌بانان و نیروهای استانی با کاهش چشمگیر نسبت به سال گذشته همراه بوده است. پرسش به‌حق جنگل‌بانان این است که چرا باید مزایای یک ماه رئیس سازمان‌شان بیش از دو سال حقوق و مزایای آنها باشد».

شکایت از کارزار برای سرکوب معترضان

تاکنون چند هزار نفر در کارزار رسیدگی به حقوق‌های نجومی مشارکت کرده‌اند، موضوعی که به مذاق مدیران سازمان منابع طبیعی خوش نیامده است. اداره کل منابع طبیعی مازندران با طرح شکایت به پلیس فتا و دادسرای عمومی و انقلاب شهر ساری درخواست مسدودشدن کارزار فیش‌های نجومی را مطرح کرده است. ابهام اصلی طرح شکایت از کارزار این است که چرا علی تیموری، رئیس سازمان منابع طبیعی، خود به پلیس فتا شکایت نکرده است؟ چرا مدیرکل مازندران را برای طرح این شکایت جلو انداخته است؟ و چرا به‌جای طرح شکایت در تهران، اقدام به شکایت در مازندران کرده‌اند؟ از سوی دیگر شنیده‌ها بیانگر این است که برخی مدیران در استان‌ها، پرسنل زیرمجموعه خود را تحت فشار گذاشته‌اند تا امضای خود را از کارزار بررسی فیش‌های نجومی پس بگیرند، اگر سازمان منابع طبیعی می‌گوید که پرداختی خارج از عرف و سقف قانونی انجام نشده است، مدیران آن حق ندارند کارکنان این سازمان را در استان‌ها برای پس‌گرفتن امضایشان از کارزار تحت فشار بگذارند.

خبرهای روز

افزایش اهدای خون در بهار

ایستنا:مدیرکل انتقال خون استان تهران، از افزایش اهدا و توزیع خون در فصل بهار خبر داد.
منتظر ششبر، با بیان اینکه میزان مراجعه برای اهدای خون در فصل بهار افزایش می‌یابد، گفت: «میزان مراجعه در فصل بهار افزایش یافته، به‌طوری‌که هزارو ۴۰۰ تا هزارو ۵۰۰ واحد خونی در پایگاه‌های اهدای خون استان تهران اهدا می‌شود و با روزهای سخت زمستان گذشته که به میزان اهدا حدود هزار واحد خون در روز بود، فاصله داریم. نه‌تنها میزان اهدای خون، بلکه میزان توزیع خون در مراکز درمانی افزایش یافته و حدود هزارو ۶۰۰ تا هزارو ۷۰۰ واحد خون روزانه در مراکز درمانی توزیع می‌شود». او ادامه داد: «میزان توزیع خون در مراکز درمانی حدود هزارو ۵۰۰ واحد بود اما به واسطه توسعه مراکز درمانی در استان تهران و همچنین مراجعه افراد به پایتخت برای دریافت خدمات درمانی، میزان توزیع خون نیز افزایش یافته است. با توجه به آمار اهدا و توزیع روزانه خون می‌توان گفت‌که تعادل میان اهدا و توزیع وجود ندارد اما به واسطه حضور مردم در پایگاه‌های اهدای خون از وضعیت مطلوبی در حوزه ذخایر خون برخوردار هستیم».

افزایش نرخ طرح ترافیک

ایستنا: از صبح روز گذشته نرخ‌های جدید تردد در محدوده طرح ترافیک اعمال شد و براین اساس نرخ ۱۰۲ هزار تومان به عنوان نرخ پایه تعیین شد. از صبح دیروز نرخ تعرفه‌های عوارض تردد تغییر کرده است، به گونه‌ای که این مبلغ در سال گذشته ۷۵ هزار تومان بود که به استناد مصوبه تعیین عوارض تردد برای مدیریت ترافیک و تقاضای سفر در سال جاری، ابلاغی توسط شورای اسلامی شهر تهران، برای اسمال به تناسب نرخ تورم اعلام‌شده از سوی مراجع قانونی ۳۶.۸ درصد افزایش یافته و به مبلغ ۱۰۲ هزارو ۶۰۰ تومان رسیده است. عوارض تردد در محدوده‌های ترافیکی شهر تهران بر اساس مصوبه شورای ترافیک شهر تهران همچون سال‌های گذشته بر حسب رفت‌وآمد در محدوده‌های طرح ترافیک و کنترل آلودگی هوا، زمان اولین تردد و آخرین تردد در ساعات اوج یا غیر اوج صبح‌گاهی و عصرگاهی و با توجه به ضرایب مربوطه، محاسبه و اعمال خواهد شد. نوع وسیله نقلیه بر اساس میزان آلایندگی، هیبریدی، برقی و دارای گواهی معاینه‌فنی در محاسبه عوارض تردد اثرگذار است، ساکنان محدوده‌های طرح ترافیک و کنترل آلودگی هوا می‌توانند با ارائه مدارک و ثبت‌نام در سامانه‌های شهرداری تهران و اخذ تأییدیه از دفاتر خدمات الکترونیک شهر، از تخفیف ۵۰درصدی تردد در این محدوده‌ها و یک تردد مجاز قبل از ساعت ۹ صبح و بعد از ساعت ۱۶ عصر استفاده کنند.

	۹	۲			
			۹	۴	۲
		۵	۶		
۴			۸	۹	۷
	۱				۹
۷		۶		۴	۳
		۵	۲		۶
			۷	۸	

۷		۹	۵	۸	۶
				۱	
۶	۵	۲		۹	۳
		۹	۵		۴
		۶	۲	۷	
				۴	۹
	۱				
۲	۹		۷	۶	۵
	۵	۶	۷		۳

سودوکو سخت ۴۰۶۰

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

حل سودوکو ۴۰۵۹

۲	۴	۵	۸	۷	۶	۱	۳	۹
۶	۷	۳	۱	۴	۹	۲	۸	۵
۸	۱	۹	۵	۳	۲	۷	۴	۶
۵	۸	۱	۲	۶	۴	۹	۷	۳
۴	۳	۶	۹	۱	۷	۵	۲	۸
۹	۲	۷	۳	۸	۵	۶	۱	۴
۵	۲	۴	۳	۹	۸	۶	۱	۷
۳	۹	۸	۶	۲	۱	۴	۵	۷
۱	۶	۴	۷	۵	۸	۳	۹	۲

۷	۴	۳	۶	۱	۸	۲	۵	۹
۸	۲	۹	۳	۴	۵	۶	۷	۱
۱	۶	۵	۲	۹	۷	۸	۴	۳
۴	۸	۷	۵	۳	۲	۹	۱	۶
۲	۵	۱	۹	۷	۶	۳	۸	۴
۹	۳	۶	۱	۸	۴	۷	۲	۵
۳	۷	۸	۴	۶	۱	۵	۲	۹
۶	۱	۲	۷	۵	۹	۴	۳	۸
۵	۹	۴	۸	۲	۳	۱	۶	۷

حل جدول ۵۰۶۳

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	ت	خ	ر	ی	ج	د	ل	ب	ر	م	ا	ن	ک	ش
۲	ق	م	ب	ر	ا	ر	ا	ر	ا	ر	ب	خ	ش	ک
۳	ا	ت	خ	ر	ی	ج	د	ل	ب	ر	م	ا	ن	ک
۴	ا	ر	ل	ا	و	ی	ن	ب	ب	ب	ش	و	ش	ک
۵	ا	ر	ل	ا	و	ی	ن	ب	ب	ب	ش	و	ش	ک
۶	ا	ر	ل	ا	و	ی	ن	ب	ب	ب	ش	و	ش	ک
۷	ا	ر	ل	ا	و	ی	ن	ب	ب	ب	ش	و	ش	ک
۸	ا	ر	ل	ا	و	ی	ن	ب	ب	ب	ش	و	ش	ک
۹	ا	ر	ل	ا	و	ی	ن	ب	ب	ب	ش	و	ش	ک
۱۰	ا	ر	ل	ا	و	ی	ن	ب	ب	ب	ش	و	ش	ک
۱۱	ا	ر	ل	ا	و	ی	ن	ب	ب	ب	ش	و	ش	ک
۱۲	ا	ر	ل	ا	و	ی	ن	ب	ب	ب	ش	و	ش	ک
۱۳	ا	ر	ل	ا	و	ی	ن	ب	ب	ب	ش	و	ش	ک
۱۴	ا	ر	ل	ا	و	ی	ن	ب	ب	ب	ش	و	ش	ک
۱۵	ا	ر	ل	ا	و	ی	ن	ب	ب	ب	ش	و	ش	ک

سودوکو ساده ۴۰۶۰

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عدد‌های بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.